

FIP-kursus Studieområdet, hhx

d. 10. december 2020

Dagsorden

10:00 - 10:05	Velkomst
10:05 - 10:30	Evaluering af første gennemløb <i>Kvalitativ og kvantitativ evaluering af første gennemløb med særligt fokus på Studieområdeprojektet.</i> v/ Søren Husted-Pedersen og Troels Finjord Højberg
10:30 - 11:30	Den problembaserede tilgang <i>Der skal indgå refleksioner over fagets metoder i det tværfaglige arbejde med studieområdeprojektet, men hvad det betyder det i praksis? Og hvordan håndterer man kravet ifm. den praktiske prøve? Oplægget vil give et bud på hvilke spørgsmål og temaer man bør prioritere, og på hvordan man kan arbejde med metoderefleksion på en måde som er praksisnær i forhold til fagene.</i> Inspirationsoplæg. Efter oplægget er det muligt at stille spørgsmål til Caroline i chatten. v/ Caroline Schaffalitzky, Lektor i Filosofi og Leder af Filosofi i skolen, Ph.d.
11:30 - 11:40	SKÆRMPAUSE

Dagsorden

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

11:40 - 12.40

Studieområdeforløbet

- proces og progression rettet mod arbejdet med problemformuleringen

Oplæg med præsentation af Studieområdeforløb fra Aalborg Handelsgymnasium, der peger mod elevens arbejde med valg af fag, område og problemformulering.

Inspirationsoplæg. Efter oplægget er det muligt at stille spørgsmål til Mia og Ida i chatten.

v/ Mia Winther Sørensen og Ida Connor Bentzen, Aalborg Handelsgymnasium

12.40 - 13:00

SKÆRMPAUSE

13:00 - 13:45

Den gode opgaveformulering

Inspirationsoplæg til forskellige opgaveformuleringer og arbejdet med elevens problemformulering.

Inspirationsoplæg. Efter oplægget er det muligt at stille spørgsmål til fagkonsulenterne i chatten.

v/ Søren Husted-Pedersen og Troels Finjord Højberg

13:45 - 14:00

Afslutning

Inddragelse af indkomne spørgsmål

v/ Søren Husted-Pedersen og Troels Finjord Højberg

Evaluering af første gennemløb

Kvalitativ og kvantitativ evaluering af første gennemløb med særligt fokus på Studieområdeprojektet

- To deling;
 - Kvalitative evaluering – orienteringspunkter - udgangspunkt i de tilbagemeldinger vi har fået fra sektoren (elev-, underviser, ledelses-og administrativt perspektiv)
 - Kvantitativ evaluering – udgangspunkt i data fra uddannelsesstatistik.dk

“

De forberedende flerfaglige forløb, der ligger forud for SOP opgaven har fungeret hensigtsmæssigt på Hhx. Den intenderede progression, som ligger i skolernes studieplaner og progressionsplaner, styrker eleverne i at sammentænke særfaglige discipliner i flerfaglige sammenhænge.

Evaluering af første gennemløb

Opmærksomhedspunkter, første gennemløb

- Mange forløb. På mange niveauer overleves at det ene forløb erstatter det andet
- Sidste forløb – SO7, fungerer fint som en 'generalprøve', og har også stor betydning for elevens valg af fag i SOP
- Ikke stor spredning i valg af fag – få c-fag i spil (pres på undervisere i studieretningsfagene)
- Den indledende drøftelse om elevens skriftlige produkt fungerer fint. Flere undervisere efterspørger en ramme for samtalen
- Flere elever løftede deres skriftlige produkt i den mundtlige samtale
- Problematik omkring bedømmelsen, hvor fokus har været på fagfaglige mål og ikke SO-mål

Evaluering af første gennemløb

Kvantitativ evaluering af SOP, 2020

- 1. gennemløb af studieområdet hhx, sommeren 2020 (særlige forhold)
- Alle hhx elever udtrukket. I alt 8799 til Studieområdeprojekteksamen

	År	Antal	Gns.	Gns. af afvigelse til eksamensresultat
SRP	2019	8873	7,1	
SOP	2020	8799	7,5	+0,5

- Karaktergennemsnit de seneste 5 år, 6,9
- 2020: M snit: 7,0 (5148) K snit 8,3 (3620)

Evaluering af første gennemløb

- Udviklingen i antallet af registrerede forskellige fagkombinationer (hhx)

	År	Antal
SRP	2019	78
SOP	2020	107

- Karakter på fagkombinationer ift. niveau

	Antal opgaver	Karaktersnit
AA	5110	7,54
AB	2640	7,37
AC	892	7,73

Evaluering af første gennemløb

- Top 10 - fagkombinationer

	Antal studenter	I alt	Andel
Afsætning, Virksomhedsøkonomi	1.497	8.644	17%
Afsætning, Dansk	1.205	8.644	14%
Afsætning, Engelsk	1.160	8.644	13%
Historie, International økonomi	676	8.644	8%
Engelsk, International økonomi	417	8.644	5%
Afsætning, Psykologi	328	8.644	4%
International økonomi, Virksomhedsøkonomi	325	8.644	4%
Afsætning, Innovation	313	8.644	4%
Afsætning, International økonomi	274	8.644	3%
Afsætning, Historie	256	8.644	3%

Evaluering af første gennemløb

- Top 6 – karakter/fagkombinationer

	Karaktersnit
Matematik, Afsætning (18 elever)	10,6
Psykologi, Matematik (5 elever)	10,6
Fransk, International Økonomi (4 elever)	10,5
International Økonomi, Matematik (72 opgaver)	10,1
Finansiering, Matematik (10 opgaver)	10,0
Spansk, Dansk (8 opgaver)	10,0

Evaluering af første gennemløb

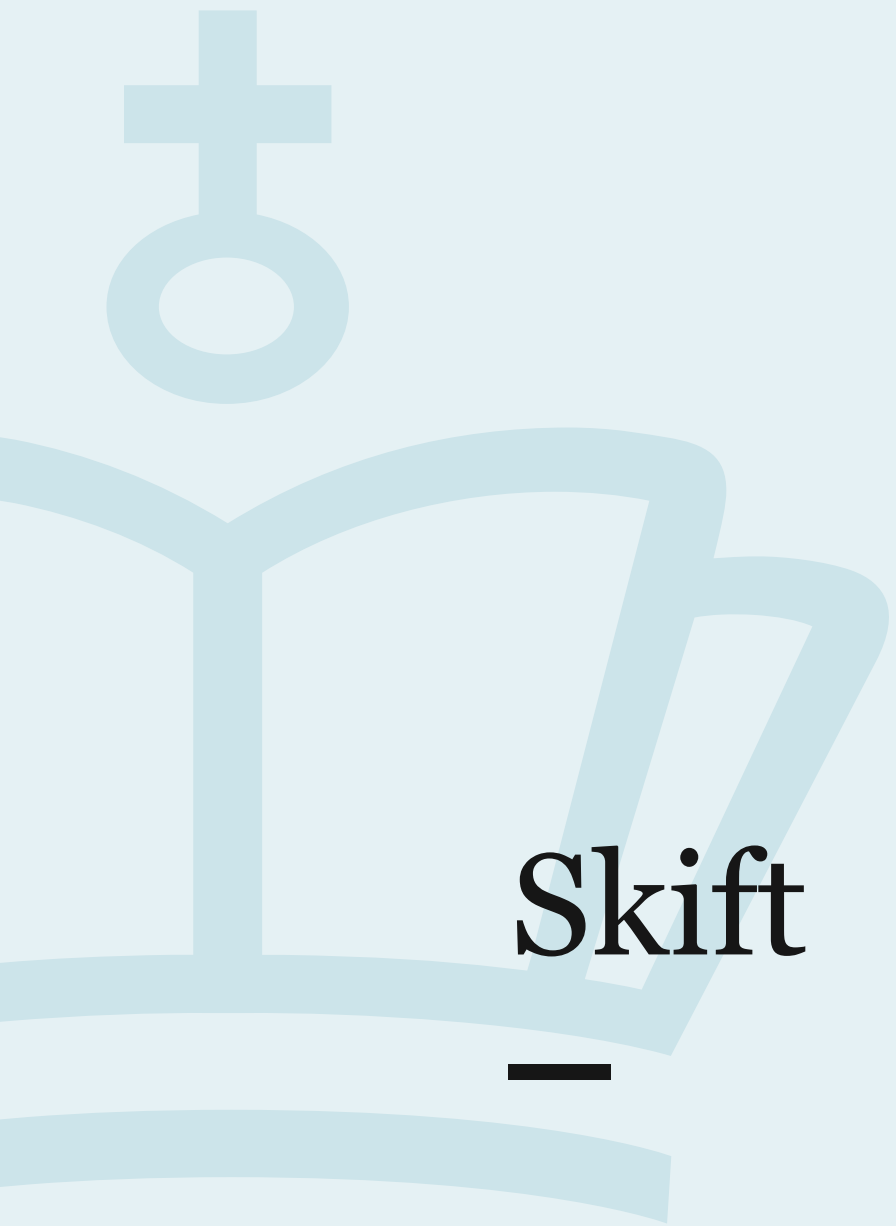
- Mere forankret evaluering 2020-2021. Nedsætte en arbejdsgruppe der vil se på Studieområdet og SOP ud fra fx:
 - Erfaringer med valg af fag
 - Erfaringer med vejledningen
 - Erfaringer med samtalen
 - Erfaringer med den skriftlige opgave
 - Erfaringer med den mundtlige prøve (censorevaluering)
- Søger medlemmer der kunne tænke sig at være med i dette arbejde. Ved interesse – skriv til Søren eller Troels

Den problembaserede tilgang

Inspirationsoplæg

v/ Caroline Schaffalitzky, Lektor i Filosofi og Leder af Filosofi i skolen, Ph.d.

Efter oplægget er det muligt at stille spørgsmål til Caroline i chatten.

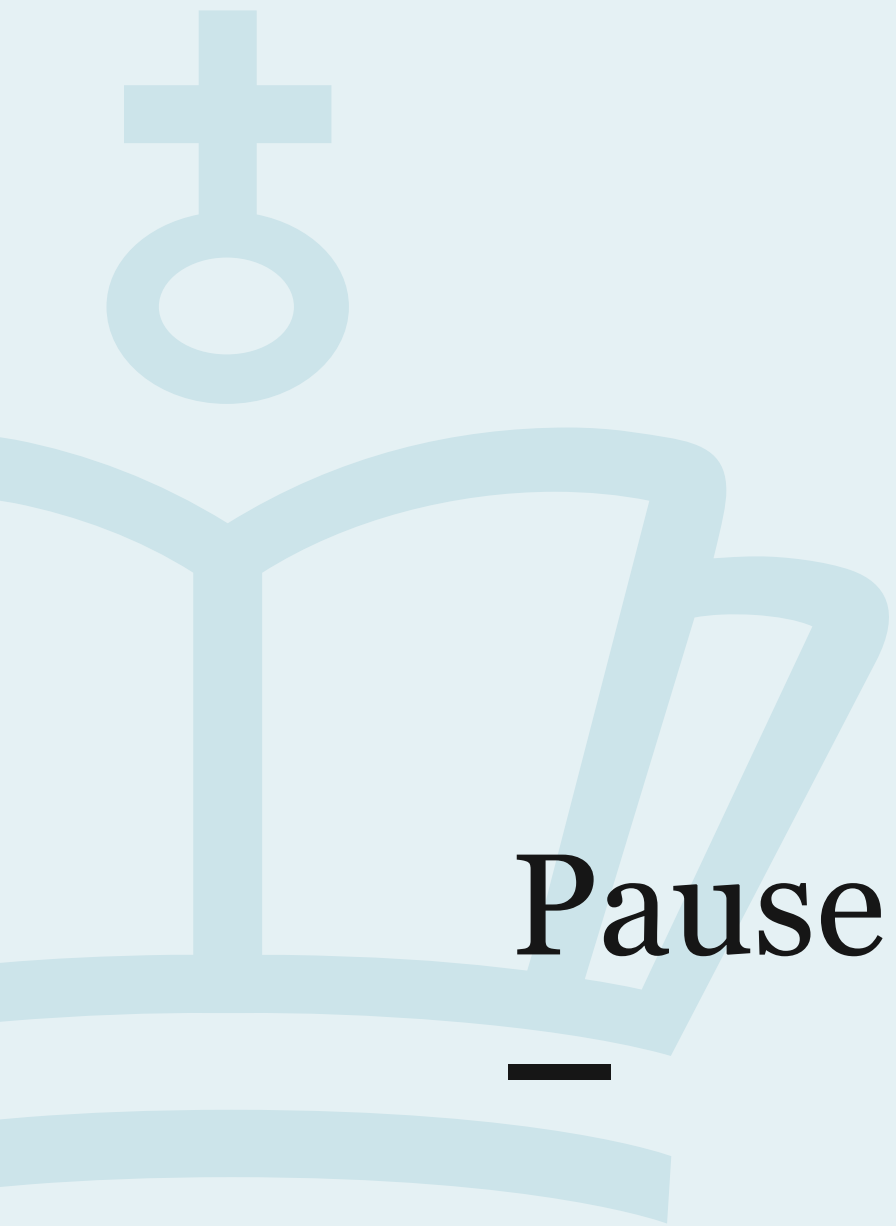

Skift

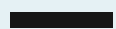
—

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Pause

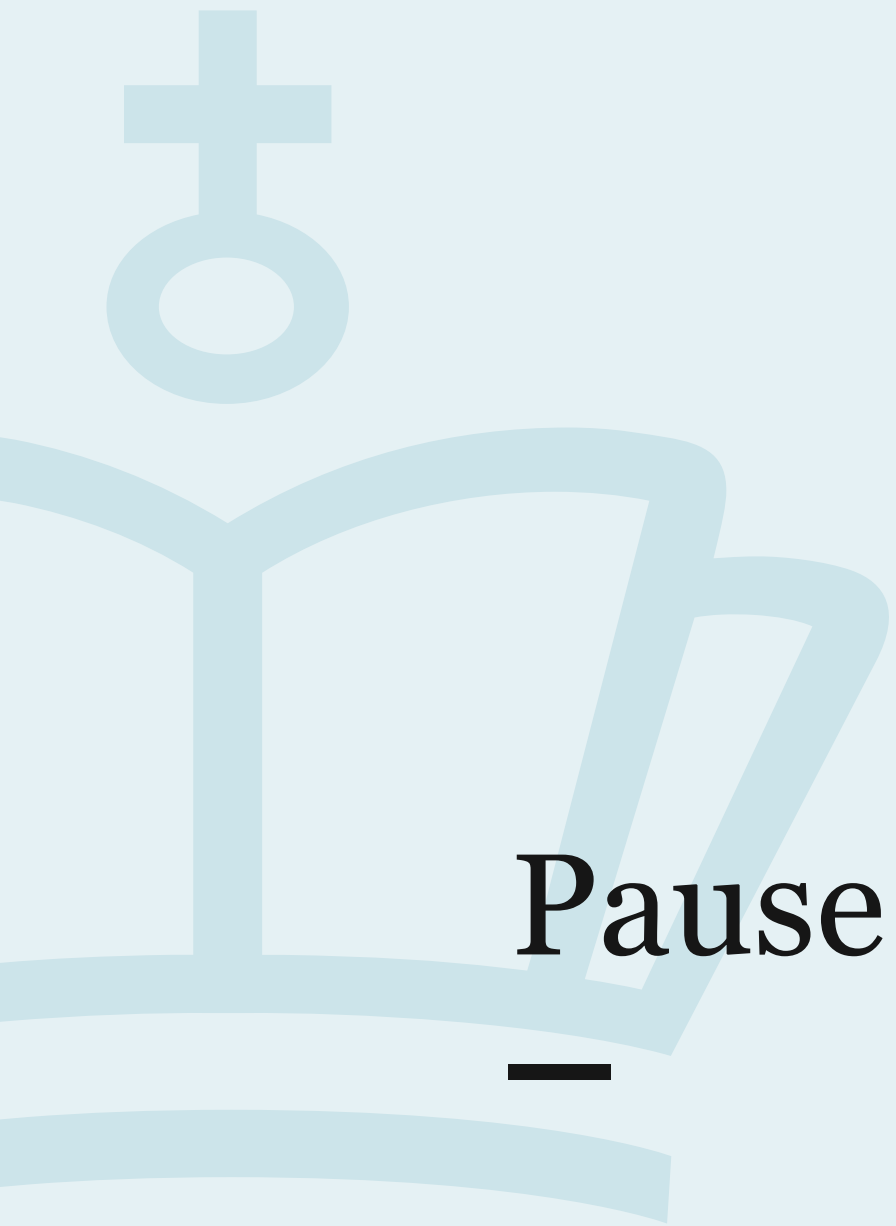
BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Studieområdeforløbet

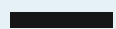
Proces og progression rettet mod arbejdet med problemformuleringen

v/ Mia Winther Sørensen og Ida Connor Bentzen, Aalborg Handelsgymnasium

Efter oplægget er det muligt at stille spørgsmål til Mia og Ida i chatten.

Pause

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Den gode opgaveformulering

Inspirationsoplæg til forskellige opgaveformuleringer og arbejdet med elevens problemformulering.

Inspirationsoplæg. Efter oplægget er det muligt at stille spørgsmål til fagkonsulenterne i chatten.

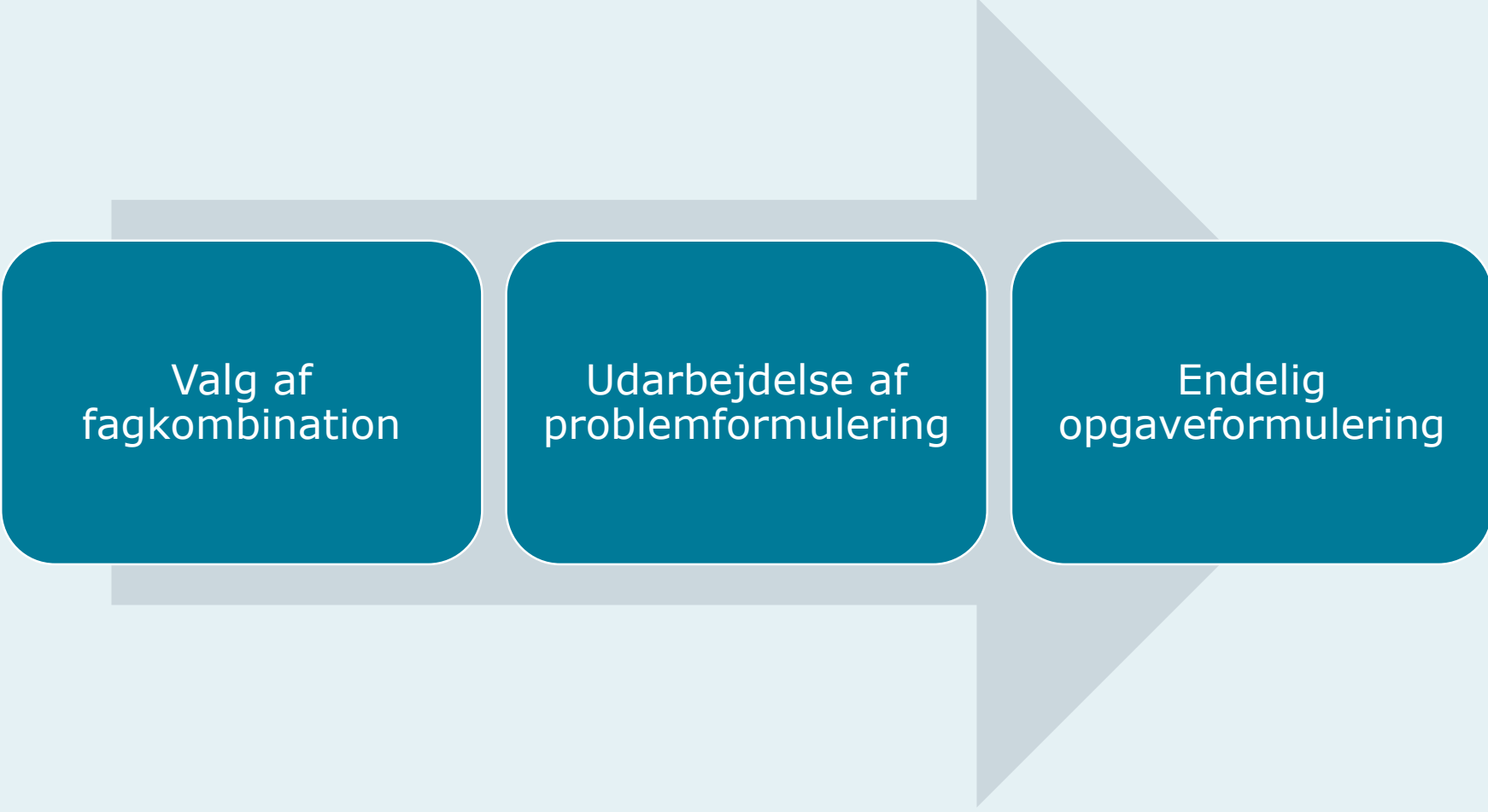
Den gode
opgaveformulering
er altafgørende for,
at eleven
selvstændigt kan
fordybe sig

Først lidt om processen

I forenklet form kan processen hen imod den endelige opgaveformulering skitseres som følgende.

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Valg af
fagkombination

Udarbejdelse af
problemformulering

Endelig
opgaveformulering

Erfaringer fra tiden med SRP opgaveformuleringer

- Tendens til skematisk opstille formuleringer.
- Casen/virksomheden har været styrende for formuleringen.
- Det forudgående forløb har vanskeliggjort en egentlig proces hen i mod formuleringen.

Problemformuleringen

Problemformuleringen

- På baggrund af det valgte område udarbejder eleven under vejledning en problemformulering for studieområdeprojektet. Studieområdeprojektet og den tilknyttede problemformulering kan ikke begrænses til fagligt stof, der er indgået i den enkelte elevs undervisning. Problemformuleringen afgrænser det valgte område og angiver, hvad der skal undersøges og analyseres for at besvare denne. Eleven skitserer samtidigt, hvilke materialer og faglige metoder eleven forventer at inddrage i sin besvarelse.

- <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2017/hhx-laereplaner-2017>

Hvordan understøtter vi arbejdet med en god problemformulering?

- Strukturelt er det vigtigt, at der er en understøttende proces, hvor der levnes plads til en undren hos eleverne.
- Det er vigtigt, at "bolden holdes på elevernes banehalvdel" i starten af processen.
- Følg læreplanens opstillede afgrænsning
 - Hvad skal der undersøges og vurderes?
 - Hvilke materialer forventes inddraget?
 - Hvilke faglige metoder forventes benyttet?

Lad os se på et eksempel og vejen fra problemformulering til opgaveformulering

- Fag: Afsætning og Virksomhedsøkonomi
- Problemformulering
- ***Hvilken betydning har Brexit for danske tekstilvirksomheder som eksporterer til England? Er det muligt at se ændringer i eksempelvis deres strategi, logistik og marketingmix?***
- Hvad kvalificerer denne problemformulering?
-

Opgaveformuleringen

Hvad siger læreplanen om opgaveformuleringen?

- Opgaveformuleringen skal indeholde flere taksonomiske niveauer, rumme begge de indgående fags faglighed, give mulighed for faglig fordybelse, der på væsentlige punkter ligger ud over undervisningen i mindst et af rapportens fag, og være mulig at besvare fyldestgørende inden for de tidsmæssige rammer for studieområdeprojektet.

• <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2017/hhx-laereplaner-2017>

•

Hvad kræves der af opgaveformuleringen?

Fra vejledningen:

<https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2017/hhx-laereplaner-2017>

- Det fremgår tydeligt, hvad der skal undersøges
- Opgaveformuleringen er konkret og afgrænset
- Opgaveformuleringen indeholder fagspecifikke såvel som tværgående faglige krav
- Opgaveformuleringen indeholder forskellige taksonomiske niveauer
- Der lægges op til teoriinddragelse og anden faglighed fra de involverede fag
- Der er mulighed for at demonstrere selvstændighed
- Der er mulighed for at demonstrere opfyldelse af de faglige mål for studieområdet

Lad os se på eksemplet fra tidligere, der nu er omformuleret og blevet til en opgaveformulering

- Det fremgår tydeligt, hvad der skal undersøges
- Opgaveformuleringen er konkret og afgrænset
- Opgaveformuleringen indeholder fagspecifikke såvel som tværgående faglige krav
- Opgaveformuleringen indeholder forskellige taksonomiske niveauer
- Der lægges op til teoriinddragelse og anden faglighed fra de involverede fag
- Der er mulighed for at demonstrere selvstændighed
- Der er mulighed for at demonstrere opfyldelse af de faglige mål for studieområdet
- Redegør for Brexit i relation til danske tekstilvirksomheder.
- *Analyser relevante interne og eksterne forhold som har betydning for udvalgte danske tekstilvirksomheder som følge af Brexit.*
- *Vurder på baggrund af analysen, hvilke strategiske tiltag de udvalgte danske virksomheder kan foretage for at forblive konkurrencedygtige efter Brexit.*

Tænk innovativt - til inspiration

Der kan være en tendens til, at den ofte anvendte bloomske taksonomi trækker et overvejende tilbageskuende og synkront perspektiv ind i formuleringerne.

Læser man på tværs på læreplanerne, så kan man trække følgende essens ud omkring innovation:

”Det at kunne tænke kreativt og utraditionelt, at kunne anvende faglig viden og metode til at undersøge et problem og udvikle og vurdere løsninger eller til innovativ bearbejdning og formidling af faglige problemstillinger, som kan skabe værdi for andre.”

Følgende formulering kunne måske give inspiration.

Virksomhedsøkonomi og dansk (VØ-A/DA-A)

- Problemstilling:
Hvordan arbejder danske virksomheder i fødevarerbranchen med og kommunikerer om bæredygtige (CSR) tiltag for at imødekomme tendenserne i samfundet, og hvilken indflydelse har det på virksomhedernes fremtidige vækstpotentiale?
- Opgaveformulering:
Redegør for begrebet Corporate Social Responsibility og beskriv tendenser inden for bæredygtighed i den danske fødevarerbranche.
- *Foretag en komparativ danskfaglig analyse af to danske fødevarervirksomheders CSR-tiltag og vurder kommunikationsmaterialets gennemslagskraft i forhold til modtagerne.*
- *Udarbejd, på baggrund af din analyse, en strategi for, hvordan de valgte fødevarervirksomheder kan forbedre deres kommunikation og dermed skabe forrentning og vækst.*

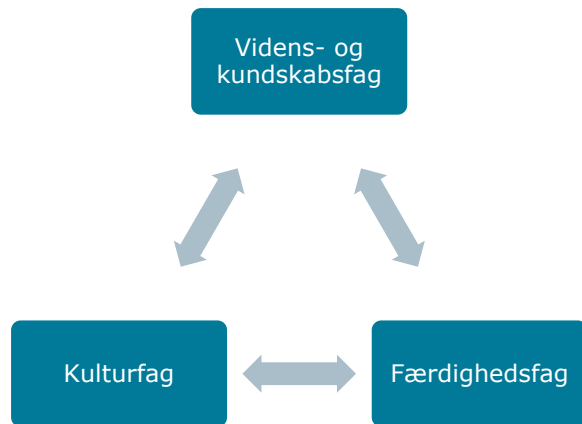
BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Sprog i SOP

—

Fremmedsprog i SOP

• *Fagenes genstandsfelt*

- Sproglige fænomener
- Globale forhold
- Den merkantile profil

• *Eksempler på metodetilgange i fremmedsprog*

Analysemetoder	Sagprosattekster	Skønlitterære tekster
Biografisk læsning af et værk (forfatteren i centrum)		✓
Læsning af biografier		✓
Diskursanalyse	✓	✓
Kommunikationsanalyse	✓	
Argumentationsanalyse	✓	
Sproglig analyse	✓	✓
Sociolingvistisk analyse	✓	✓
Nykritisk analyse		✓
Læserorienteret analyse		✓

• *Opmærksomhedspunkter*

- Der skal indgå autentisk materiale på fremmedsproget
- Det fremmedsprogede materiale skal anvendes aktivt i opgaven
- Der gælder det udvidede tekstbegreb
- Opgaveformuleringen udformes på en måde, der sikrer, at eleven i besvarelsen får mulighed for at vise, at fremmedsproget indgår med relevante faglige mål i projektet.

Opgaveformuleringer med fremmedsprog – til inspiration

Vigtigt, at det af formuleringen fremgår, at et sprogfag indgår

Beskriv og analysér fænomen/begreb, udvikling og trend i det pågældende sprogområde, og vurder betydning og konsekvenser

- Beskriv og analysér, hvorledes fremmedsprog er nøglen til at løse problemstilling(er) i et givent sprogområde

Væsentlige fordele ved denne tilgang

- Mange faglige mål i spil og sprogfaget bliver synligt
- Fagligt samspil, hvor fagene griber ind i og forudsætter hinanden

Opmærksomhedspunkter i engelsk

- Uddrag fra læreplanen

- *“Faget beskæftiger sig med engelsk sprog, engelsksprogede tekster og litteratur, engelsksprogede kulturer, erhvervsrettede emner og globale forhold”*
- Eleven skal *“Analysere og perspektivere aktuelle forhold i britiske, amerikanske og andre engelsksprogede regioner på baggrund af engelskfaglig viden om historiske, kulturelle, erhvervsmæssige og samfundsmæssige forhold”*
- Der anvendes autentisk engelsksproget materiale, der kan sættes i forbindelse med fagets kulturområde
 - Det bemærkes, at der står *“analysere og perspektivere aktuelle forhold i”* – derfor kan danske forhold ikke være udgangspunkt for analysen eller perspektiveringen
 - Det anbefales således, at der ikke tages udgangspunkt i en dansk virksomhed grundet krav om forankring i sprogområdet (engelsksprogede kulturer) og krav om anvendelse af autentisk sprog

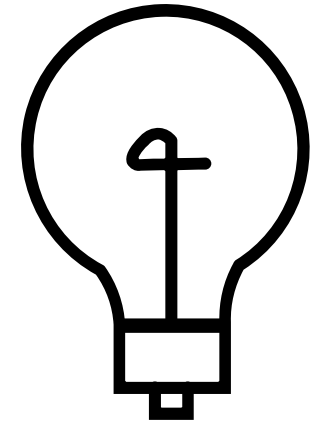
Opmærksomhedspunkter i tysk - *Uddrag fra læreplanen*

- *"Faget beskæftiger sig med kulturelle, samfundsmæssige og erhvervmæssige forhold **i tysksprogede lande og områder**. Centralt i faget står den praktiske dimension, som udvikler færdigheder i sprogets anvendelse alment og erhvervmæssigt samt viden og bevidsthed om dets opbygning."*
- *"– aktuelle kultur-, samfunds- og erhvervsforhold **i tysksprogede lande** med hovedvægten på Tyskland."*
- Der anvendes ubearbejdet tysksproget materiale

Afslutning

Orienteringspunkter

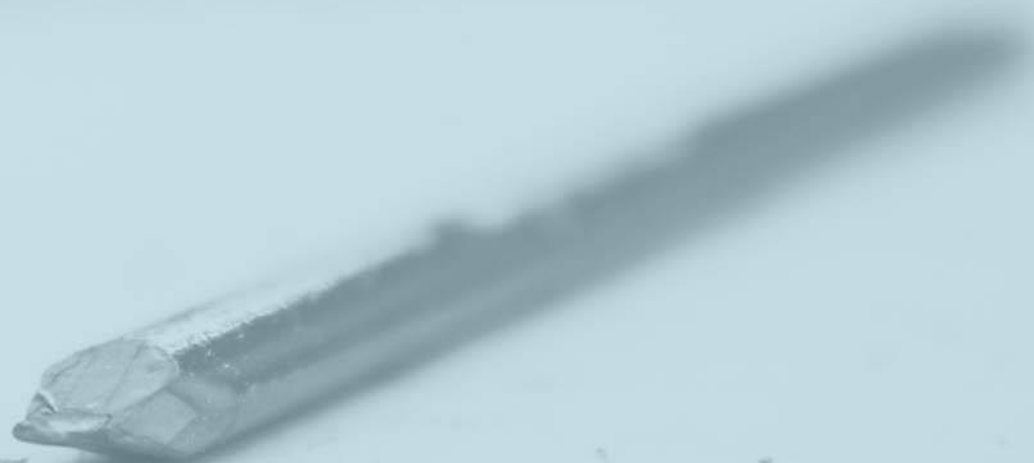
- Arbejdsgruppe, evaluering af studieområdet og SOP
- Svar gerne på den formative evaluering fra GL-e

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Spørgsmål?

“

Ring eller skriv ved spørgsmål

Direkte tlf.: +45 23 42 63 19

E-mail: troels.finjord.hojberg@stukuvvm.dk

Direkte tlf.: +45 20 34 27 71

E-mail: søren.husted-pedersen@stukuvvm.dk

